

Psalmus

cius annos eius. **H**ic ē rex cuius mē
bra sumus. **R**ex christus ē caput nostrū:
rex nř. **D**edisti illi dies sup dies: nō solū istos
dies in isto tpe cum fine: sed dies sup istos
fine fine. **H**abitabo inq̄t in domo dñi i lō-
gitudine diez. **Q**uare in longitudine diez.
Quiā mō est breuitas diez. **O**is enī res q̄
finem b̄z breuis ē: sed regis b̄z dies sup di-
es: vt nō diebus solū istis trāscuntibus re-
gnat christus in ecclia sua: s̄ regnēt cuz illo
sancti in dieb̄ ill̄ q̄ non h̄nt finez. **I**bi dies
vnus ē: et multi dies sunt: quia mlti sūt: di-
xi iam in lōgitudine diez: q̄ vñus dies sic
intelligit. **F**ilius meus es tu: ego hodie ge-
nui te. **U**nū diē dixit hodie: s̄ iste dies nō
ponit in medio inf̄ hesternū et crastini: nec
initiū ei⁹ finis ē hesternū: nec finis eius ē ini-
tiū crastini. **N**ā et āni dicti sūt. **L**u aūt idē
īp̄ es: et anni tui nō deficiet. **Q**uō āni: sic
dies: sic vñus dies. **Q**uicqđ vis dicis de
eternitate: iō q̄cqd vis dicis: q̄ q̄cqd dire-
ris min⁹ dicis. **G**ideo necesse ē aliqd di-
cas: vt sit vñ cogites qđ nō pōt dici: **D**ies
sup dies regis adīcies annos ei⁹. **A**lsq̄
in diē generatiōis et generationis.
Generationis b̄z et generatiōis future. **G**e-
neratiōis b̄z q̄ compat̄ lune: ppter qđ luna
nascit: crescit: pficit: senescit et occidit. **S**ic
sunt generatiōes iste mortales: et generatio
q̄ regeneramur resurgēdo: et pmanebimus
in eternū cū deo qñ iō nō sicut luna. **G**z qđ
ait dñs: **L**uc iusti fulgebūt sicut sol in reg-
p̄is sui. **L**una enī figurate in scripturis p̄
mutabilitate b̄ mortalitatis ponit. **J**o ab
hiericho descedēbat ille ab hierim q̄ incur-
rit in latrones: q̄ hiericho ciuitas vñum ē
hebreū: et interpt̄ latie luna. **D**escēdebat
tāq̄ ab imortalitate ad mortalitatē: et meri-
to in itinere vulnerat⁹ a latronib⁹ et semini-
uus relictus ē ille adā: ex quo ē totū genus
hūanū. **E**rgo dies sup dies regis adīcies
annos eius: vñq̄ in diē generatiōis et gene-
rationis. **G**eneratiōis mortal⁹ accipio: cui⁹
generatiōis alter⁹ mentionē fecisti. **C**ui⁹?
Audi. **T**erminatebit in eternū in
cōspectu dei. **G**cdm qđ aut ppter quida
Misericordiā et veritatē ei⁹ q̄s req̄
ret ei. **D**ic et alio loco: Uniuersie vie eius
misericordiā et veritas req̄etib⁹ testamētu ei⁹
et testimonia ei⁹. **M**agnus fmo de vītate
et misericordiā: s̄ breuitatē pmissu⁹. **B**reuit
cipite qđ sit veritas et misericordiā: q̄ nō p̄ay ē
qđ dictū ē: uniuersie vie dñi misericordiā et veri-
tas. **M**isericordia dī: q̄ nō merita nra attēdit

LXI

Deūs: s̄ bonitatē suā: vt pctā nob̄ oīa dimit-
teret: et vitā eternā p̄mitteret. **V**eritas aut̄
q̄ nō fallit reddere q̄ pmissit. **A**gnoscam⁹
b̄eam et nos faciam⁹: vt quō nobis de⁹ ex-
hibuit misericordiā et veritatē suā: miseri-
cordiā dimitrēdo pctā nra: veritatez exhibi-
bendo pmissa sua. **S**ic et nos faciamus b̄
misericordiam et veritatem. **M**isericor-
diā circa infirmos: circa egentes: circa
inimicos etiā nr̄os: veritatē nō peccādo
nec adīciendo pctn sup pctn: qm̄ q̄ mul-
tu⁹ sibi pollicet de misericordia dei: surrepit in
animū ipl̄ vt faciat iniustū deū: et putat q̄
si p̄miserit pctō et noluerit recedere ab ini-
qtatibus suis: veniet ille et ibi eū positurus
ē vbi ponit suos suos q̄ ei obtemp̄ant. **E**t
iustū b̄ erit vt ibi te ponat p̄seuerantē i pec-
catis: vbi positurus ē illos q̄ recesserunt a
pctis. **S**ic vis iniustus ēē: vt et deū facias
iniustū. **Q**uid vis q̄ p̄uertere deū ad volū-
tatem tuā: **L**u p̄uertere ad voluntatē dei.
Quis ē q̄ qui b̄ facit nisi ex ill⁹ paucis de q̄
bus dī. **Q**ui p̄seuerauerit vñq̄ in finez hic
saluus erit. **M**erito et b̄ misericordiā et vītate
eius q̄s req̄ret ei. **Q**uid ē ei: **S**ufficeret q̄s
req̄ret. **Q**uare addidit ei: nisi q̄ mlti req̄-
runt misericordiā eius et veritatē discere in li-
bris eius: et cū didicerit sibi vñuit: nō illi:
sua q̄rat nō q̄ Iesu christi: **P**redicāt mis-
ericordiā et vītate: et nō faciūt misericordiā et
veritatē ipl̄: ipe illā req̄ret ei: nō sibi: id ē.
nō vt ipe habeat ex hac p̄dicatōe cōmoda
tpalia: s̄ vt psit mēbris ipl̄: id est fideli-
bus eius cū vītate mīstrando qđ nouit: vt
q̄ vñuit: nō iam sibi vñuat: s̄ ei qui p̄ oībus **A**lla lra
mortuus ē. **M**isericordiā et vītate eius q̄s re-
tinet ei. **L**ic psallā nomi tuo dē i
seculū seculi: vt reddā vota mea de
die in diē. **L**ic psallis nomi dei: ne psal-
las ad tps. **V**is in seculum seculi psallere:
vis in eternū psallere. **R**edde ei vota tua
de die in diē. **Q**uid ē redde ei vota tua de
die in diē. **B**e die isto in diē illum: p̄seuerā
reddere vota i isto die donec venias ad il-
lu diē: hoc ē: **Q**ui p̄seuerauerit vñq̄ i finē:
b̄ saluus erit. **E**xplīcit Tract. de p̄s. LXI.
Electatio diuinorum eloquiorum et
dulcedo intelligendi vbi dei adiū-
tuāte ip̄o q̄ dat suauitatē vt fra no-
stra det fructū suū: et nos ad loquēdum: et

Psalmus

LXI

vos ad audiendū exhortat. Video vos si ne fastidio audire: et gaudeo palato cordis vī: a quo id qd̄ salubre ē nō respuit: s̄ cuz auiditate p̄cipit: et utilem p̄tinet. Loqmur q̄ vobis et hodie c̄stum dñs donat de isto psalmo quē mō cātauius. Titulus ei⁹ ē. In fine p̄ idithū psalmus ip̄i Hauid. Iā vobis insinuatū esse qd̄ sit idithū recolo. Ex interpretatione enī hebrei liguerūt ad nos puenit. latine dī idithūn trāsiliēs eos. Trāsiliūt c̄ iste qui cātat q̄sdā q̄s desuper despicit. Videam⁹ quo usq; trāsiliērūt et q̄s trāsiliērūt: et vbi q̄uis q̄sdā trāsiliērūt positt: de quo spūali q̄dā et securō loco ī tueat uia: nō ita respiciēs vt cadat: sed vt moneat q̄ trāsiliūt pigros vt sequāt et laudet locū quo trāsiliendo puenit. Ita enim iste trāsiliens sup aliqd̄ ē vt sub aliq̄ sit: vñ p̄us nobis insinuare voluit sub quo tutus sit: vt illud qd̄ trāsiliūt nō sit supbie s̄ puectus. In quodā ergo loco munuto positt: ait.

Expositio psalmi.

Donne deo subiectur aīma mea: Audierat enī: Qui se exaltat humiliabit: et qui se humiliat exaltabit: et trepidus ne transiliendo supbie ret: ne elat⁹ ex his q̄ infra essent: s̄ humil⁹ ex eo qui supra esset tāq̄ minātibus ei ruinas inuidis q̄ enī trāsiliuisse doluerāt respōdit: Nōne deo subiectur aīma mea: Quid est qd̄ mihi veluti trāsiliēti q̄ritis laq̄os: insultatione deīscere me vultis: aut seductiōe decipere: Nōqđ ita memi supra qd̄ sū vt oblitus sum sub quo sum: Nōne deo subiecta erit aīma mea: Q̄tūcūq̄ accedā: q̄tūcūq̄ ascendā: q̄tūcūq̄ trāsiliā: sub deo ero nō ḥ deū. Securus q̄ transcēdo cetera: qñ ille me sub se tenet qui ē sup oīa. Nōne deo subiecta erit aīma mea: Ab ip̄o enī salutare meu⁹. Etenī ip̄e est deus meu⁹ et salutaris meu⁹: susceptor meu⁹. nō mouebor amplius. Scio quis supra me sit: scio q̄s p̄tēdat miscdiaz suā sciētibus se: scio sub cui⁹ alarū tegmine sperem: nō mouebor amplio. Agitis qdē vos ait quibusdā trāsiliēs eos ip̄os quib⁹ dīc. Agitis qdē vos vt mouear: s̄ nō veniat mihi pes supbie. Ex h̄ enī fit qd̄ et in ip̄o psalmo seq̄t. Nec man⁹ p̄tōr̄ dimoueat me: cui p̄sonat: Nō mouebor amplio. Ad illū enī qd̄ ibi dictum ē: nec man⁹ p̄tōr̄ dimoueat me: r̄ndetur h̄: nō mouebor amplius. Ad illud aut̄ qd̄ ibi dictū ē: Nō veniat in pes supbie: r̄ndet̄ hic: Nōne deo subiecta

erit aīma mea. Ergo de superiori loco munūt et tutus cui fact⁹ ē dñs refugī: cui est ipse de⁹ in loci munūt: respicit ad eos q̄s trāsiliūt: et despiciēs eos loq̄t tāq̄ de turri ex celsa. Hā et h̄ dictū est de eo. Urris fortitudinis a facie inimici. Attēdit q̄ ad eos: et dicit. Quousq; apponitis super hoīem. Insultando: opprobria iaciēdo: insidiando: p̄sequendo: apponitis sup hominē onera. Apponitis sup hoīem quātūz pōt ferre hō: s̄ vt ferat hō sub illo ē q̄ fecit hoīez. Quoadusq; apponitis sup hoīem: Si ad hoīem attēdit⁹. Interfice om̄nes. Ecce apponite: seuite: inficite oēs. Lanq; parieti inclinato et macerie impulse. Instate: ip̄ellite: q̄si dcieciunt. Et vbi est non mouebor ampli⁹: S̄ q̄re n̄ mouebor ampli⁹: Quia ip̄e ē deus salutaris meu⁹: susceptor meu⁹. Ergo hoīes potestis apponere hoīez sup hoīez: nūqđ sup deū: qui tueſt hoīem. Interfice oēs. Qđ tantū spaciu corporis ī uno hoīe vbi possit interfici ab hoībus: S̄ debem⁹ intelligere p̄ sonā n̄ram: p̄sonā ecclie n̄re: p̄sonā corporis xp̄i. Un⁹ enī hō cū capite et corpe suo. Jesus christus saluator corporis et mēbra corporis: duo in carne una et in voce una: et passiōe una: et cū transferit iniqtas in rege una. Passiōes itaq̄ christi nō in solo christo: immo passiōes christi n̄ nisi ī christo. Si enī christū intelligas caput et corp⁹: passiones christi nō nisi ī christo. Si aut̄ christū intelligas solū caput: passiōes christi nō nisi ī solo christo. Si enī passiōes christi ī solo christo: immo in solo capite: vñ dīc qdā mēbr̄ ei⁹. Paulus apl̄s vt suppleā q̄ desit p̄ssurarū christi ī carne mea. Si q̄ ī mēbris christi es q̄cūq̄ hō: quisq; h̄ audis: qd̄q; h̄ nūc nō audis: s̄ tñ audis si ī mēbris christi es: quicqđ pateris ab eis q̄ nō sūt ī mēbris christi: deerat passionibus christi. Pō addit⁹: q̄r̄ deerat: mensurā ip̄les nō supfundens. Em̄ ḡ patēris: q̄tū ex passionib⁹ suis īferendū erat vñiuerse passioni christi: qui passus ē ī capite n̄ro et patē ī mēbris suis: id est ī nobis p̄pis ad cōēm hāc q̄si rem publicā. Hā q̄s p̄ modulo n̄ro exoluim⁹ qd̄ debemus: et p̄ posse virium nostrar̄ q̄si canonē passionū īferimus: paratoria plenaria passionū oīm nō erit nisi cū seculum finitū fuerit. Quousq; apponit̄ sup hoīez: Quicqđ passiōes sunt pp̄be a sanguine Abel iusti v̄los ad sāguinē Zacharie: appositi ē sup hoīez: q̄r̄ p̄cesserunt aduentū incarnati

Alia līfa
subiecta erit.

Alia līfa
Nam et

Alia līfa
tūrtūtūtū

Alia līfa
tūtūtūtū

Alia līfa
versi vos

Alia līfa
tūtūtūtū

Psalmus

tionis christi qdā mēb: a christi: sic in na
 scēte qdā nō dū qdē pcedētē capite pcessit
 man⁹: b tñ capiti cōnectebat t man⁹. **N**o
 lite ḡ putare fratres oēs iustos q̄ passi sunt
 psecutionē impioꝝ: etiā illi q̄ venerunt mis
 si aī dñi aduentū p̄nunciare dñi aduetuz
 nō p̄tinuisse ad mēbra christi. **A**bsit vt nō
 p̄tineat ad mēbra christi: q̄ p̄tinet ad ciuita
 tem q̄ regem h̄z christū. **I**lla vna ē hierlm̄
 celestis ciuitas sancta: b vna ciuitas vnu
 h̄z regez. **R**ex b⁹ ciuitatis christus ē. **I**p̄e
 enī dicit mī syō: dicit ei maf b hō. **M**ater
 enī syon dicet hō: t hō factus ē in ea: t ip̄e
 fūdauit eā altissim⁹. **I**lle ḡ rex ei⁹ q̄ eā fūda
 uit altissim⁹: ip̄e in ea hō fact⁹ ē humillim⁹.
Ip̄e ḡ aī aduentū incarnationis sue premi
 sit qdā mēbra sua: post q̄ p̄nunciantia se
 ventuz venit et ip̄e: cōnexus eis refert ad
 similitudinē nascentis illius: qr manus aī
 caput p̄cedēt t cū capite est t sub capite.
De christo enī dictū est: cū laudareſ exel
 lēntia ppli p̄mi t dolerent fracti ramī natu
 rales: quoꝝ adoptio inq̄t t testamēta et
 legis p̄stitutio: quoꝝ p̄es ex qb⁹ christus
 fm carnē qui ē sup oia b̄dictus in secula
 deus. **E**x qbūs christus fm carnē tanq̄ ex
 syon: qr hō fact⁹ ē in ea: qui christus sup
 oia deus b̄dict⁹ in secula: qr ip̄e fundauit
 eā altissim⁹. **E**x qbūs christus fm carnem
 filius Bavid q̄ ē sup oia deus b̄dictus i
 secla dñs Bavid. **T**ota ḡ illā ciuitas loqt
 a sanguine Abel iusti vsc̄ ad sanguinē Za
 charie: inde t deinceps a sanguine Johānis
 p̄ sanguinē aploꝝ: p̄ sanguinē martyruꝝ: p̄
 sanguinē fidelū christi: vna ciuitas loqui
 tur: vnu hō dicit: Quousq̄ apponitis sup
 hoiez: interficie oēs. **E**lideam⁹ si deleit: vi
 deamus si extinguitis: videam⁹ si tollitis
 de fra nomen eius: videamus si nō ppli in
 ania meditam̄ dicētes: **Q**ui moriet t per
 ibit nōmē eius. **L**āq̄ parieti inclinato: et
 macerie ipulse: incubite: ipellite. **A**udite
 supra: susceptor me⁹ nō moueboꝝ āpli⁹: qr
 tāq̄ cumulus arene ipulsus suz vt cadere
 t dñs suscepit me⁹. **G**erūtū honore
 meum cogitauerūt repellere. **C**līti
 dū interficiūt cedētes sanguini interfectorū:
 multiplicātes fideles: cedētes his etiā
 nō valentes occidere. **G**eruntū honorem
 meū cogitauerūt repellere. **N**ō qr nō pōt
 occidi christian⁹: agit vt exhonoretur chri
 stianus. **N**ūc enī honore christianorū cor
 da torquent impioꝝ. **J**ā Joseph ille spūa
 lis post venditionē a fratrib⁹: post transla

LXI

tionē de patria sua ad gētes tāq̄ i egyptū:
 post humiliationē carceris: post fictionem
 false testis: postq̄ factū ē qd̄ de illo dictuꝝ
 est: **F**errū p̄transiuit aīaz ei⁹: iā honorifica
 tus ē: iam nō ē subdit⁹ fratrib⁹ vendenti
 bus: b frumēta erogat esurientibus. **V**icti
 eius hūilitate t castitate incorruptiōe: tē
 ptationibus: passionib⁹: iā eū honoratum
 vidēt: t honorē ip̄i cogitant repellere. **I**n
 cogitationibus q̄ppe eoruꝝ est illud: p̄tōr
 videbit: neq̄ enī nō videbit q̄n̄ non pōt ci
 uitatis abscondi supra montē p̄stituta. **H**ec
 cator ḡ videbit t irasceſ dētibus suis: frē
 det t tabescet. Latet in corde t tegit fronte
 venenū in seuiētibus t indignatib⁹. **P**ro
 pterea t b cogitationi eoꝝ dedit: **H**onorē
 inq̄t meū cogitauerūt repellere. **N**ō enī au
 dent vbiſ p̄ferre qd̄ cogitat. **O**ptemus ill⁹
 bona etiā si optat mala. **J**udica illos de⁹:
 decidant a cogitationibus suis. **Q**uid enī
 ill⁹ melius qd̄ vtilius q̄t vt inde cadant vbi
 male stāt: vt possint ip̄i correcti dicē: **S**ta
 tuisti pedes meos supra petrā. **G**erūtū co
 gitauerūt honorē meū repellere. **O**mēs ī
 vnu an vnu h̄ oēs: an oēs ī oēs: an vnu
 ī vnu. **I**nterim cum dicit. **A**pponitis sup
 boiem: tanq̄ sup vnu: t cū dicit: **I**nterfici
 te oēs: q̄si omnes ī vnuꝝ: b tñ t oēs ī oēs:
 qr t christiani oēs b̄ in vno. **Q**uid autē illi
 diuersi errores inimici christi: oēs tātūz di
 cendi sunt: **N**ōne t vnuꝝ: **A**lane audeo t
 vnu dicere: qr t vna ciuitas t vna ciuitas:
 vnuꝝ p̄ls t vnuꝝ p̄ls: rex t rex. **Q**uid ē
 vna ciuitas t vna ciuitas: **B**abilonia vna:
 hierlm̄ vna. **Q**uibilibet alijs etiā mysti
 cis noībus appelleſ: vna tñ ciuitas t vna
 ciuitas: illa rege diabolo: ista rege christo.
Intendo enī euāgeliū quodā loco et mo
 uet me: puto qd̄ t vos. **P**osteā q̄t inuitati
 sunt mlti ad nuptias boni t mali: t imple
 te sunt nuptie recūbentiū: serui enī missi vt
 p̄ceptū erat inuitauerūt t bonos t malos:
 t ingressus ē rex respicere recūbentes: t in
 uenit boiem nō h̄ntem vestē nuptialem: et
 ait illi qd̄ nostis: **A**mice quōd̄ huc venisti n̄
 h̄nt vestē nuptialez: **A**tt ille obmutuit. **E**t
 iussit ei ligari manus t pedes: t p̄jci eū in
 tenebras exteriores. **L**euatus ē de p̄tūtū
 t missus ē in penas. **N**escio q̄s hō in tam
 maḡ turba recūbentiū. **S**ed tñ dñs volēs
 ostendere vnu illū hoiez vnu: corp⁹ eē qd̄ cō
 stat ex mltis. vbi iussit eum prōjci foras: t
 mlti in debitas penas: subiecit continuo.
Multi enim sunt vocati: pauci vō electi.

Quid est h? **Cōuocasti turbas: veit ingēs multitudo: annūciasti locut' es: multipliciti sunt sup numerū: implete sunt nuptie re cumbentū: projectus ē inde solus vnius t dicas: **M**ulti enī sunt vocati pauci vō ele cti. **C**ur n̄ pot' oēs vocati: mlti electi: vñ plectus? **S**i diceret multi enī sunt vocati: t ples electi: pauci vō reprobi: in pauci for te verisimili' intelligeremus vnum illum. **N**ūc vō dicit q̄ vnuus inde plectus est: et subdit: **M**ulti enī sunt vocati: pauci vō ele cti. **Q**ui sunt electi nisi q̄ remāserūt? **P**rojecto vno electi remāserūt. **Q**uō projecto vno de mltis pauci electi: nūi qr̄ i illo vno mlti. **O**es q̄ terrea sapiunt: oēs q̄ felicitatez terrenā deo p̄ferūt: oēs q̄ sua q̄runt non q̄ **J**esu christi: ad vñā illā ciuitatē ptinēt q̄ d̄z babylonia mystice: t bz regez diabolū. **O**es aut̄ q̄ ea q̄ sursum sunt sapiunt: q̄ cele stia meditant: qui cū sollicitudine in seculo viuūt ne deum offendāt: q̄ cauet peccare: q̄s peccantes nō pudet p̄fiteri: būiles: mi tes: sancti: iusti: pijs: boni oēs ad vñā ciui tate ptinēt q̄ regē bz christū. **I**lla enī in terra q̄li maior est tpe: nō sublimitate: nō bono re. **C**iuitas illa p̄or nata: ciuitas ista po steror nata. **I**lla enī incepit a Layn: h̄ ab Abel. **H**ec duo corpa sub duob' regibus agētia ad singulas ciuitates ptinētia ad versant sibi vsq̄ in fine seculi: donec fiat ex cōmixture sepatio: t alij ponantad dexte ram: alij ad sinistrā: dicatq̄ ill: **V**enite bñ dicti p̄ris mei p̄cipite regnū: quod vobis paratu est ab exordio mūdi. **I**llis aut̄: **I**te in ignē eternū q̄ parat' ē diabolo t angelis eius. **C**hristus enī h̄ dicit: **V**enite bñdicti p̄ris mei p̄cipite regnū q̄d vobis paratum ē ab initio mūdi: **R**ex ciuitatis sue victor sup oia. **I**llis aut̄ ad sinistrā p̄stitutis tāq̄ ciuitati iniquorū: **I**te inq̄t in ignē eternūz. **N**ūqd sep̄t ab eis regē: **N**ō. **A**ddidit ei: q̄ paratus ē diabolo t angelis eius. **I**ntēdi te fratres: intēdite rogo vos. **B**electat enī me pauca adhuc loq̄ vobis de ciuitate hac dulci. **G**loriosissima enī de te dicta sunt ci uitas dei: t si oblitus fuerit tui hierlm̄: obli uiscat me dextera mea. **B**ulcis ē enī vna patria t vere vna patria: sola patria: pref illā q̄cquid nobis est p̄egrinatio ē. **B**icā ḡ q̄d agnoscatis: q̄d approbatis: cōmemora bo q̄d nostis: nō docebo q̄d ignorat. **N**ō p̄us iqt apls q̄d spūale ē s̄ q̄d aiale: postea q̄d spūale. **J**o ciuitas illa maior etate: qr̄ p̄**

or natus ē Layn: t postea abel: s̄i his ma ior fuit miori **I**lla maior etate: ista maior dignitate. **Q**uare illa maior etate: **Q**uia non p̄us q̄d spūale est: s̄i q̄d aiale ē. **Q**ua re ista maior dignitate: **Q**uia maior fuit miori. **E**dificauit aut̄ ciuitatē Layn. sic le ḡim' aīq̄ essz vlla ciuitas in p̄mordio rex humanaꝝ: edificauit ciuitatē Layn: **P**ro culdubio itelligas iā natos fusse multos boies ex ill'duob': t ex his q̄s genuerāt: vt possit esse apt' t p̄gruus numer' cui nomē ciuitatis imponere. **E**dificauit ḡ ciuitatē Layn vbi n̄ erat ciuitas. **E**dificata ē t po stea hierlm̄ regnū dei: ciuitas sancta: ciuitas dei: et posita in spē qdā vñbre signifi catus futura. **I**ntelligite utaq̄ magnū my steriū t tenete q̄d p̄locut' sum: nō prius q̄d spūale: s̄i q̄d aiale: postea spūale. **I**deo ḡ Layn p̄or edificauit ciuitatē: t ibi edifica uit vbi n̄lta erat ciuitas. **E**lt vō edificareb̄ hierlm̄ n̄ ibi edificata ē vbi nō erat ciuitas: berat ciuitas p̄mo q̄ appellabat hieb': vñ biebusi. **E**a capta: deuicta: sbiecta: edifica ta est noua ciuitas tāq̄ destructa veterē t appellata hierlm̄ vñlio pacis ciuitas dei. **C**linusq̄s q̄ nat' ex Adā: nōdū ptinet ad hierlm̄. **M**ortat enī secū traducē iniquitatis penāq̄ peccati deputat' morti: t pertinet quodāmodo ad veterē quandā ciuitatē: sed si futurus ē in p̄plo dei: destruet v̄t: t edificabit nouis. **J**o ḡ Layn ciuitatē edi ficauit vbi nō erat ciuitas: **A**mortalitate enī t a malicia q̄s incipit vt fiat bon' po stea. **S**icut enī p̄ inobedientiā vñuis hois peccatores p̄stituti sunt mlti: ita p̄ obedi entiam vñuis hois iusti cōstitueni multi. **E**t oēs in Adam morimur: t vñusq̄s nostr̄ ab Adā nat' ē: trāseat ad hierlm̄: destruet vetus t edificabit nouis. **L**anq̄ deuiciū biebusis vt edifice hierlm̄ dicit. **E**xuite vos veterē hoiem t iduite nouū: **J**aq̄s edi ficatis in hierlm̄ t gratie luce fulgēbus di citur: **F**uistis aliquā tenebre: nūc aut̄ lux in dñio. **M**ala ḡ ciuitas ab initio vñq̄ i finez currit: t bona ciuitas mutatiō malorum cōdit. **E**t sunt iste due ciuitates p̄mixte in terim: in fine sepandē: aduersus inuicē cō fligentes. **V**na p̄ iniquitate: altera pro iusti cia: vna p̄ vanitate: altera p̄ veritate. **E**t aliquā ip̄a cōmūtio spalis facit: vt qdā ptinētes ad ciuitatez babyloniam admini strēt res ptinētes ad hierlm̄: **E**t rursū qdā pertinentes ad hierusalem admistrent res pertinentes ad babyloniam. **D**ificile ali

quid promisso videor: **P**atiētes estote donec demonstref exēplis. **O**ia enī in vetere p̄plo: sicut scribit ap̄ls: in figura p̄tingebāt eis: scripta sunt aut̄ ad correctionē nostrā in quos sumis seculi obuenit. **R**espicie ḡ p̄plo illū p̄mū positiū etiā ad significandū p̄plo posteriorē: t̄ videte ibi q̄ dico. **F**uerūt reges magni in hierlm̄: notū est: numerantur: nominant. **O**nes ergo iniq̄ ciues erant babylonie: t̄ administrabāt res i hierusalē: **O**nes in fine inde sepandi n̄ nisi ad diabolū p̄tinēt. **R**ursus iuenim⁹ ciues de hierusalē admistrasse res q̄sdam p̄tinentes ad babyloniam. **N**ā tres illos pueros vicit⁹ miraculo Nabuchodonosor regni sui administratores fecit: t̄ constituit eos sup satrapas suos: t̄ administrabāt res babylonie ciues de hierlm̄. **R**espicie nūc impleri h̄ et agi in ecclia t̄ his t̄pibus: oēs de q̄bus dictum ē: que dicūt facite: q̄ aut̄ faciūt face re nolite: ciues sunt babylonie admistrantes rem publicā ciuitatis hierlm̄. **S**i enim nihil administrarēt ciuitatis hierlm̄: vñ q̄ dicūt facite: vñ cathedra Moysi sedent: **R**ursus si ciues sunt ipius hierlm̄ q̄ regnabunt in eternū cū christo: vñ q̄ faciūt face re nolite: nisi q̄r audituri sūt: recedite a me oēs q̄ op̄amini int̄q̄tatem: **N**otū est ḡ vob̄ ciues male ciuitatis admistrare quosdam act⁹ bōe ciuitatis: **C**lideam⁹ si t̄ nūc ciues bone ciuitatis admistrent q̄sdaz actus male ciuitat̄. **T**errena ḡ oīs respublika q̄nq̄ v̄t̄q̄ pitura: cui⁹ regnū transitorū est cuž veniet illud regnū de quo oram⁹: **A**dveni at regnū tuū: t̄ de quo p̄dictuz ē: **E**t regni eius nō erit finis. **T**errena ḡ respublika h̄z ciues nostros admistrantes res eius. **O**ne multi enī fideles: q̄z multi boni t̄ magistra tus sunt in ciuitatib⁹ suis: t̄ iudices sunt: t̄ duces sunt: t̄ comites sunt: t̄ reges sunt. **O**nes iusti t̄ boni: nō habētes in corde nisi glorioſissima de te dicta sunt ciuitas dei: t̄ q̄si angariā faciunt in ciuitate trāitoria: t̄ illic a doctorib⁹ ciuitatis sancte iubentur fuare fidem p̄positis suis: siue regi q̄si pre cellenti: siue ducibus tāq̄z ab eo missis ad vindictā malorū: laudem vō bonorū: siue fui: vt domis suis subditi sint: t̄ christiani paganis: t̄ fuerit fidem melior deteriori ad t̄ps futurus in eternū dn̄atur⁹. **F**uit enim ista donec trāseat iniqtas: iubent fui ferre domios iniquos: t̄ difficiles ciues baby lonie iubent tolerari a ciuib⁹ hierlm̄: t̄ am

plius obsequiorū exhibentibus q̄ si ciues essent ex ipa babylonia: tanq̄ implentib⁹: qui te angariauerit mille passus: vade cuž illo t̄ alia duo. **H**anc totaz ciuitatē disper sam: diffusam: permixtam alloquitur his verbis t̄ dicit: **Q**uousq̄ apponitis sup ho minem: interficie omnes: et qui foris estis tanq̄ spine in sepibus: aut tanq̄ ligna in fructuosa in siluis: quicq̄ intus estis tanq̄ zizania vel tanq̄ palea: **O**mnis quotq̄ estis: separati: permixti: tolerandi: sepan di interficie omnes: tanq̄ parieti inclinato t̄ macerie depulse. **V**erūtamen honore meum cogitauerunt repellere. **N**on dire runt: sed tamen cogitauerunt. **C**ogitauerunt repellere honorem meum. **L**ucurri in siti. **R**etribuebant enim mala pro bonis. **I**lli interficiebant: illi repellebāt: ego eos sitiebam. **I**lli honorem meum cogita uerunt repellere: ego eos in corpus meum sitiebam trājcere. **B**ibendo enim quid fa cimus nisi humorem foris positum in mēbra mittimus: in corpus ducimus nostrū. **H**oc fecit Moyses i illo capite vituli. **C**aput vituli magnū sac̄m. **C**aput enī vituli corpus erat impior̄ in similitudine vituli manducantis fenum t̄ terrena querentiū: quia omnis caro fenum. **E**rat ergo vt dixi corpus impiorū. **I**tratus Moyses i igne misit: cōminuit: in aqua sparsit: bibendū populo dedit: t̄ ira prophete administra tio facta ē p̄phetie. **C**orp⁹ enī illud i ignē mittit tribulationuz: et vbo dei cōminuit. **P**aulati ei desistit ab vnitate corporis ei⁹. **S**ic ei vestimentū ita p̄ tps absūmūt: t̄ vn⁹ quisq̄ qui sit christian⁹ sepatur ab illo po pulo: t̄ quasi a massa cōminuitur. **C**onspiriati oderunt: minutatum credunt. **E**t quid iam evidentius q̄z in corpus ciuitatis bie rusalem cuius imago erat populus israel q̄ baptisūm trājciendi erant hoies: **I**deo in aqua sparsum est: vt in potū daretur. **H**oc usq̄ in finem sitit iste: currit et sitit. **M**ultos enim bibit: sed nunq̄ erit sine si ti. **I**nde est enim: **S**itio: mulier da mibi bi bere. **G**amaritana illa ad puteum sitientem dominū sensit: t̄ a sitiente satiata est. **S**ensit prior illa sitientem: vt biberet ille credentem. **E**t in cruce positus: sitio dixit: q̄uis illi non hoc dederint quod sitiebat. **I**pos enim ille sitiebat: at illi acetuz dede runt: non vīnum nouum quo implentur vteres noui: b̄ vīnu retusū male vēt⁹. **B**i

Psalmus

LXI

citur enī et acerū vetus veteres hoīes: de
qbus dictū ē. Non enī est ill' cōmutatio ut
euersis hiebuseis edificare hierām. Sic et
corp' capitīs h' usq; in finē ab initio cucur
rit in siti. Et quasi ei diceretur: quid in si
ti: quid tibi deest o corpus christi: o eccl
esiā christi. In tanto honore: in tanta sub
lumitate: in tanta celstitudine etiā in h' seculo
p̄stituta: qd tibi deest. Imp̄leſ de te quod
p̄dictū est. Adorabunt cū oēs reges terre
oēs gentes suūt illi. Quid ḡ sitis? Quid
sitis? Tantis popul' nō satiaris? Quos po
pulos dicis? Ore suo bñdicebant et
corde suo maledicebant. Multi vo
cati: pauci aut electi. Miser fluxū sanguis
patiēs vestis fimbriā tetigit: et sanata est: et
cū miraret dñs tangente q̄ de se senserat
exisse vtutē sc̄z ad sanandū mulierē dixit.
Quis me tetigit? Et admirati discipuli di
cunt: turbe te comp̄mūt: et dicas q̄s me teti
git. Et ille: tetigit me aliq̄s: tanq̄ diceret.
Una tetigit: turbe p̄mūt. Qui solēnitatib'
hierusalem implēt ecclesiās solēnizātibus
babylonie implēt theatra: et tñ fuiūt hono
rant: obsequunt non solū ip̄i q̄ portant sa
cramēta christi: et oderūt p̄cepta christi: ve
rūtiā illi q̄ nec sacra ip̄a portāt. Magani
liczint: iudei liczint: honorāt: laudāt: p̄
dicāt: ore suo bñdicebāt. Nō attēdo ad
hos: nouit ille q̄ me instruxit: corde suo ma
ledicebāt. Ibi maledicebāt vbi honorem
meū cogitauerūt repellere. Quid tu o idū
thūn corpus christi transiliēs eos? Quid
tu inf h' oia? Quid tu: Besicies: nō p̄se
rabis usq; in finē? Nō audies? Qui p̄seue
rauerit usq; in finem h' saluus erit. Qm̄ q̄
uis abūdat iniqtas refrigerescet caritas mul
torū. Et vbi est qd trāsilisti eos? Ubi est q̄
p̄uersatio tua in celē? Illi aut inherēt terre
nis: tanq̄ terrigena sapiūt terrā: et sunt fra
spentis cib'. Quid tu inter h' Clerūtī q̄
uis h' faciāt: q̄uis h' cogitāt: q̄uis impel
lant: q̄uis q̄si inclinato instent: q̄uis iam
erectū sentiāt: et honorē meum repellere co
gitēt: q̄uis ore suo bñdicāt et corde suo ma
ledicāt: q̄uis insidient vbi p̄nt: calūnient
vbi p̄nt. / Clerūtī deo subiūctetur
aia mea. Et quis tanta toleret: vel aper
ta bella: v̄l occultas insidiās? Quis tanta
toleret inter aptos hostes: inf falsos fr̄es?
Quis tāta toleret? Nūqd hō? Et si homo:
nuuqd a seip̄o hō? Nō sic trāsiliui ut extol
lar et cadam: deo subiect aia mea. Qm̄
t non habet ab ip̄o est patia mea. Que patia mea

*Alia lfa
subiecta est*

*Alia lfa
t non habet*

inter tata scādala: nisi q̄ si id qd non vide
mus speram p̄ patiam expectam? Cenit
dolor meo: veniet et rēges mea: Cedit tribu
latio mea: veniet et purgatio mea. Nūqd n̄
lucet aux̄ in fornace aurifex. In monili lu
cebit: in ornamēto lucebit: patias tñ forna
cem: ut purgatū a sordib' veniat ad lucē.
Fornax ista: ibi palea: ibi aux̄: ibi ignis: ad
hāc flat aurifex. In fornace ardet palea et
purgat aurū. Illa in cinerē vtūt: a sordib'
illud exuit. Fornax mūdus: palea iniq: au
rum iusti: ignis tribulatio: aurifex deus.
Quid vult ḡ artifex facio: vbi me poit ar
tifex tolero: iubeor ego tolerare: nouit ille
purgare. Ardeat licet palea ad incenden
dū me et q̄si cōsumendū me: illa in cinerē
vtūt: ego sordib' careo. Quare: Quia deo
subiect aia mea: qm̄ ab ip̄o ē patia mea.
Quis ē tibi iste a quo ē patia tua? / Qm̄
ip̄ ē deus meo et salutaris meo:
susceptor meo nō emigrabo. / Qm̄
ip̄ est deus meus: ergo vocat me: et saluta
ris meus: q̄ iustificat me: et susceptor meo:
ergo glorificat me. Hic enī vocor et iustifi
cor: ibi aut glorificor: et inde vbi glorificor
nō emigrabo. Neq; enim in pegrinatione
mea remanebo: Est hic vñ emigrem: s̄ ve
niām vñ nō emigrabo. Nam inqlinus ego
sum apud te in fra: sicut oēs p̄es mei. Er
go ab inqlinatu migrabo: de domo celesti
nō emigrabo. / In deo salutare meu
et glā mea. Salu' ero in deo: glōsus ero
in deo. Nō enim tm̄ saluus: s̄ et glōsus:
saluus q̄ iustus ex ip̄io ab illo iustificatus
glōsus aut q̄ nō solū iustificat: s̄ etiaq; ho
norificat. Eteni q̄s p̄destinavit: illos et vo
cauit. Vocās eos qd fecit: Hic q̄s vo
cauit ip̄os et iustificauit: q̄s aut iustificauit ip
sos et glorificauit. Justificatio ḡ ad salutez
ptinet: glorificatio ad honorē. Quia glori
ficatio ad honorē ptinet: disputare op' nō
est. Quia iustificatio ptinet ad salutez: qra
nus aliqd documentuz. Ecce occurrit ex
euāgelio: Erāt q̄ sibi videbant iusti: et rep
hendant dñm q̄ admittebat ad coniuīū
ptōres: et cū publicanis et ptōrib' cōue
scēbat. Lalib' itaq; supbētib' fortib' fre
valde eleuatis: mltū de sua salute gloriāti
bus quā putabāt nō quā tenebāt: qd respō
dit dñs: Non est opus sanis medicus: sed
male habētibus. Quos dicit sanos: quos
dicit male habentes: sequitur: et dicit. Nō
veni vocare iustos: sed peccatores in pe
nitentiā. Appellauit ḡ sanos iustos: nō q̄

*Alia lfa
t quia
t non habet
tsaluator
tadiutor*

Psalmus

pharisei b erant: s qz b eē se arbitrabant: t iō supbiebant t medicū egrotantibus in uidebāt: t plus legrotates medicū occide bant. Appellauit tñ sanos iustos: egrotantes p̄tōres. Et ḡ iustificarer ait iste transiliēs ab ipo mihi ē: t vt glorificarer ab ipso mihi ē: In deo salutare meum t gla mea. Salutare meū vt salu sim: gla mea vt honorat sim. Hoc tūc: mō qd: Be auxiliū mei t sp̄s mea in deo. Bonec p̄ uenia ad pfectā iustificatiōz t salutē. Spe enī salui facti sum. Spes aut q̄ videt non ē sp̄s: donec veniā ad illā glorificationez rbi iusti fulgebūt in reḡ p̄ris sui tanq̄ sol. Interne inter septatiōes: infiniqtates: inter scandalā: inter aptas oppugnatiōes et subdolas locutiōes: inf eos q̄ ore suo bñdi cunt t corde suo maledicunt: inf eos q̄ honorem meū cogitāt repellere: quid b: Be auxiliū mei: dat enī auxiliū certātib. Contra q̄s certātibus: Nō ē nobis colluctatio aduersus carnē t sanguinē: s aduersus p̄cipatus t ptates. Be ḡ auxiliū mei t sp̄s mea in deo. Spes q̄dū nō dū est qd promissuz ē: t credit qd nondū videt. Cu aut venerit: erit saluatiō t glorificatio: nō tamē dū illa differūt: deserumur. Be enī auxiliū mei t sp̄s mea i deo. Sperate in eo omne cōcliu plebis. Mutamini id hūtū: trāsilite inimicos v̄ros repugnantes vob: resistētes itineri v̄ro: odio vos habentes trāsilite. Sperate in eo oē cōcliu pleb. Effundite corā illo corda v̄ra. Nolite credere eis q̄ dicūt vobis: rbi ē de v̄r: Facte sunt inq̄t mibi lachryme nec panes die ac nocte: dū dī mibi quotidievbi ē de tuus. Sz qd ibi dī: Hec meditat̄ sū et effudi sup me aīam meā. Cōmemoratus suz qd audio rbi ē deus tuus: memorat̄ sum b t effudi sup me aīaz meā. Querēs decuz meū effudi sup me aīaz meā: vt illū attigērem nō in me remāsi. Ergo sperate in eo oē cōcliu plebis: effundite coraz illo cordave stra: dep̄cando: p̄fitēdo: sperando. Nolite corda v̄ra retinere intra corda v̄ra. Effundite corā illo corda v̄ra: nō perit qd effunditis: ille enī susceptor me. Si suscipit: qd timet effudere: Iacta in dño curā tuam t spera i eū. Effundite corā illo cordavesta. Deus adiutor nō st. Quid timet i ter susurrones t detractores deo odibiles: Ubi p̄nt: palā oppugnātes: rbi nō possūt occulte insidiātes: falso laudātes: vere ini micātes: Inf hos qd timet: Be adiutor

LXI

nō st. An emulāt dñm: Nūqd fortiores illo sunt: Deus adiutor nō. Securi estote. Si deus p nobis: q̄s ī nos: Effudite corā illo corda v̄ra: trāsiliētes ad eū: leuantes aīas v̄ras. Deus adiutor nō. Et iā p̄stituti in loco munito: in turri fortitudinis a facie inimici: miseremī eos quos timebatis: currere enim debetis in siti. Despicite ḡ illos iā in illo loco p̄stituti: t dicite: Vile rūti vani filiū hoīm: mēdaces filiū hoīm. Filii hoīm quousq̄ graues corde: Filii hoīm vani: filii hoīm mendaces: filii hoīm vt qd diligitis vanitatē t q̄ritis mēdaciū: Cū miseratiō ista dicite: atq̄ sapiete: si trāsiliūtis: si diligitis inimicos v̄stros: si destruere cupitis vt edificetis: si eū amatis qui iudicat in gentib t replet rui nas: ita his ita dicite: nō odio bñites: non malū p malo reddentes. Mendaces filiū hominū. In stateris vt decipiāt ipi de vanitate i vñu. Certe mīli sunt: ecce ille ē vñus: vñ ille q̄ plectus ē de turba p̄uiuantū. Cōspirant oēs tpalia: q̄runt q̄s carnales carnalia: t in futurū sperant q̄ cūq̄ sperāt. Et si opinionū varietate in diuersū: de vanitate tñ vñu sunt. Buiersi q̄dem errores t multiformes: t regnuū ad se diuisuz non stabit: s simil in oībus voluntas vana t mēdax: ptinēs ad vñū regē cū quo i ignē eternū p̄cipitanda ē: Ipi de vanitate in vñu. Et ad illos videte q̄ sitit: v̄dete q̄ currat in siti. Cōuertit ḡ se ad illos sitiēs eos. Nolite sperare sup iniquitatē. Nā spes mea i deo: nolite sperare sup iniquitatē. Elos q̄ nō vultis accedere t trāsilire: nolite sperare sup iniquitatē. Ego enī q̄ trāsiliū spes mea i deo. Et nūqd iniquitas ē apud deum: Nolite sperare super iniquitatem. Hoc faciam: illud cogitem: sic in sidias componam de vanitate i vñu. Cu sitis q̄ ī ista cogitāt: ab eis q̄s bibis p̄dūt. Nolite sperare sup iniquitatē. Elana ē iniquitas: nihil ē iniquitas: potēs nō ē nisi iusticia. Occultari p̄t ad tps iniquitas: p̄manere non p̄t. Florere p̄t ad tps iniquitas: p̄manere non p̄t. Nolite sperare sup iniquitatē. Et rapi nā ne concupiscatis. Nō es diues et rāpere v̄is. Quid inuenis: qd p̄dis: O lucratimosa. In rapinaz ne concupiscat. Daup sum: nō habeo. Jō rape v̄is. Quid rapias vides: a quo rapiātis nō vides. Nesci cōuire inimicū tāq̄ leonē rugientē t q̄rētēz qd rapiat. Preda illa quā v̄is rape in mu

Alia līra test

Alia līra
s congre
populiAlia līra
netrumAlia līra
tidiūmAlia līra
ti iniquitateAlia līra
trapinas nō
te cōcupiscere.

Psalmus

LXI

scipula ē: tenes t teneris. In rapina ḡ ne
ɔcupicas o paup: b̄ ɔcupisce in desu q̄ pre
stat nobis oia abundant ad fruendū. Pa
scet te q̄ fecit te. Si pascit latronem nō pa
scit innocentē. Pascet te qui solē suū oriri
ficit sup bonos t malos: t pluit super iu
stos t iniustos. Si pascit dānandos: non
pascit liberādos. Ergo in rapinā noli con
cupiscere. Dictrū ē b̄ paupi fortassis aliqd
de necessitate rapturo. Biues pcedat: nō
habeo ego inq̄t necessitatē rapiendi: nihil
mibi deest: abūdāt oia. Et tu audi. Diuitie si fluāt ne apponatis cor. Ille nō
bz: iste bz. Ille nō qrat rage qd nō bz: iste
nō apponat cor in eo qd bz. Diuitie si flu
ant: id est exundet tāq̄ de fonte currat: ne
apponatis cor. Noli psumere: noli ibi te si
gere: certe v̄l̄b̄ time: diuitie si fluāt. Nō vi
des qr si ibi cor posueris: t tu flues. Biues
es: ecce nō ɔcupiscis adbuc h̄re: qr multa
habes. Audi: Prece diuitibus huius
mūdi nō supbe sape. Et qd est ne appona
tis cor: Neq̄ sperare in incerto diuitiarū.
Ergo diuitie si fluāt ne apponatis cor: nec
in diuitijs ɔfidatis: nec psumatis: nec spe
retis: ne dicat. Ecce hō q̄ nō posuit deū ad
iutorē suū: b̄ sperauit in multitudine diuitia
rum suaz: t pualuit in vanitate sua. Ergo
vani filij hoīm: mendaces filij hoīm: Ne
q̄ rapiatis neq̄ si fluāt diuitie cor appona
tis: non iā vanitatē diligatis t mendaciū
qratis. Btis enī cuius ē dñs de⁹ spes ei⁹:
t nō resperxit in vanitates t insanias men
daces. Decipe vultis: fraudē vultis face
re: qd assertis vt decipiatis. Stateras do
losas. Mendaces enī inq̄t filij hoīm in sta
terl vt decipiāt pserēdo stateras dolosas.
Falso examē fallitis intuētes: nescitis aliū
esse q̄ appendit: alium q̄ de pondere iudi
cat: Nō videt cui tu appēdis: b̄ videt qui t
teipm appēdit. Ergo nō fraudē: nō rapinā
ɔcupiscat: nō in his q̄ habetis spē ponat
monui: p̄dixi: ait iste idithū. Quid: Neq̄.
Sellocut⁹ ē deus: duo hec audiui
qm̄ ptas dei est: t tibi dñe miseri
cordia: q̄ tu rededes vnicuiz b̄ mi
opa sua. Dixit idithū: sonuit de alto q̄
transiluit: audiuit ibi qddā t dixit nobis:
S̄z aliquantū in b̄ qd nobis dixit pertur
bor fr̄es: t donec vobisq̄ pticipem: vel p
turbationē: vel aliquā respirationē meā in
tentos vos volo. Etenī psalmū ad termi
num durim⁹ adiuuante dño. Post b̄ que
dictrū sum⁹: nō restat aliqd qd de b̄ rleti

**Alia l̄ru
tiquia
tuxta**

ns exponam⁹. Itaq̄ annitumī mechū v̄trū
possim⁹ intelligere b̄: t si nō potuero: et in
telligit aliqd vestrū qd ego nō possuz: gau
debo pot⁹ q̄ inuidedo. Omnino inuesti
gare difficile ē: quemadmodū positum est
pus. Sellocut⁹ ē de⁹: deinde cū ille sello
cut⁹ ē: ego duo audiui. Si enī diceret: sel
locut⁹ ē de⁹: vnū b̄ audiui: videbat par
tem q̄stionis hui⁹ amputauisse: vt tātūmō
qreremus qd sit sellocut⁹ ē de⁹. Nōc v̄o
q̄sturi sumus: t qd sellocut⁹ ē deus: t qd
sit duo b̄ audiui: cū sellocut⁹ ē deus. Sel
locut⁹ ē deus. Quid dicas idithū: Si
ta loqr̄is q̄ transiliuisti eos: sellocut⁹ ē deus.
Ego scripturā aliā ɔsulo: t dīc mibi: Mū
tisarie: multisq̄ modis olim deus locut⁹
ē p̄tib⁹ in pphetis. Quid ē: sellocut⁹ ē deus?
Nōne ille ē de⁹ q̄ in p̄mordio ipius ge
neris hūani locut⁹ ē ad Adā: Nōne idez
ip̄e locut⁹ ē ad Layn: ad Hoe: ad Abra
am: ad Isaac: ad Jacob: ad pphetas om
nes: ad Moysen: Unus erat Moyses: t
quoties ad cū locut⁹ ē deus: Ecce etiam
vni nō sel: b̄ sepius locut⁹ ē deus. Beinde
locut⁹ ē ad filiū b̄ positū: Lu es fili⁹ me⁹
dilectus. Locut⁹ ē deus apostol: locut⁹ ē
oibus sc̄tis: etiā si nō voce sonāte p̄ nubē:
in corde tñ vbi ip̄e mgf ē. Un ille dīc. Au
diām qd loquat in me de⁹: q̄n loq̄t pacez
in pplo suo. Quid ē ḡ sellocut⁹ ē deus?
Mūtum trāsiluierat iste vt gueniret illuc
vbi sellocut⁹ ē de⁹. Ecce breui⁹ dixi carit̄
ti v̄fe. Hic if hoīes hoīb⁹ sepe mlt̄ modis:
mltis p̄tib⁹: p̄ mltiformē creaturā locut⁹ ē
de⁹. Ap̄d se sellocut⁹ ē: qr vñ v̄bū ge
nuit de⁹. Iste ḡ idithū trāsiliēs eos trāsiliue
rat aciē mētis forti t valida t p̄sidēti trāsi
luierat fr̄a: t qcqd in terra: aerē nubes oēs
ex qb⁹ locut⁹ ē deus mlt̄a t sepe t mlt̄ trāsi
luierat etiā oēs āgelos acie fidei. Erat enī
iste trāsiliēs nō p̄tētus frenis velut aquila
volās: p̄teruet⁹ oēm nebula q̄ tegit om̄is
terra. Biē enī sapiā: t nebula teri oēz fr̄a:
gueit ad aliqd liqdū vniuersā trāsiliēs cre
aturā: t qrēs deū: effūdēs se sup aiaz suā:
gueit ad p̄ncipiū: t v̄bū dei ap̄d deū: t iue
nit vñ p̄tēs vñ v̄bū: tvidit qr̄ sellocut⁹ ē
de⁹. Tvidit v̄bū p̄ qd facta sunt om̄ia: t in
quo s̄l̄ sunt oia: nō diuersa: nō separata: non
ineq̄lia. Nō enī de⁹ qd p̄ v̄bū faciebat: ip̄e
non nouerat: si autem quod faciebat no
uerat: in illo erat anteq̄ fieret quod siebat.
Si enim non in illo erat qd siebat: anteq̄
siebat: vbi nouerat qd faciebat: Nō enim

Psalms

potes deum dicere ignota fecisse. Sciuist
 vtiq; deo qd fec. Et vbi sciuist a siq; faceret:
 si sciri nisi facta no pnt: Et a factis sciri ni
 si a si facta no pnt: a te scz ab hoie i imo fa
 cto t in imo posito. Anq; aut fierent h oia
 scieban ab illo a quo facta snt: t qd sciuist
 fecit. Ergo in vbo illo p qd fecit oia anq;
 fieret erant oia: t cū facta snt ibi sunt oia:
 s alif hic: aliter ibi: alif in ppa natura in q
 facta snt: alif in arte p quā facta snt. Quis
 b explicit: Conari possum: ite cū idibun
 t videte. Jam g vt potum diximus: quō
 sellocutus ē deus: videam quō duo b au
 diuit. Duo b audiuit: forte no ē psequens
 vt sola duo b audiret: s duo b iqt audiui.
 Quedā duo q nob opus ē vt dicant audi
 uit. Audiuit forte alia mīta: s non op ē ea
 dici nob. Ut enī t dñs: multa habeo vob
 dicere: s no potess illa portare mō. Quid
 ē g duo b audiui: Hec duo q vob dictur
 sum: no a me vobis dico: s q audiui dico.
 Sellocutus ē de: vnu vbu bz vniigenitū
 dei: in illo vbo sunt oia: qr p vbu facta snt
 oia. Unū vbu bz: ibi oēs thesauri sapie et
 scie abscōditi. Unū vbu bz: sellocutus ē de
 Duo b q vobis dicturus sū ibi audiui: no
 ex me loqr: non ex me dico: ad b ptinet au
 diui. Amic enī spōsi stat t audit eū: vt ve
 rū loqf. Audit ei eū ne loquēdo mēdaciū
 de suo loqf: ne diceres: quis es tu q mibi b
 dicas? Unū mibi b dicas: Audiui b duo: t
 ita tibi loqr: qr audiui b duo: q etiā cogui
 q sellocutus ē de. Noli ptenere audito
 rem dicentē tibi qdam duo tibi necessaria:
 eū q transiliēdo vniuersā creaturaz puenit
 ad vbu vniigenitū dei: vbi sciret qr sellocu
 tus ē deus. Bicat g iā qdā duo: mīta enī
 ad nos ptinet b duo. Qm ptas dei ē: et ti
 bi dñe miscdia. Ista sunt duo: ptas t mīa.
 Ista plane: intelligite ptatē dei: intelligite
 miscdiaz dei. His duobus ptinet ppe oēs
 scripture: ppter b duo pphe: ppter b duo
 p̄iarche. ppter b lex: ppter b ipse dñs no
 ster Jesus christ: ppter hec apli: ppf hec
 annūciatio ois t celebratio vbi dei i ecclā.
 propf b duo: ppf ptatē dei t miscdiaz.
 Ptatē eius timete: miscdiaz ei amate: nec
 sic de miscdia eius psumatis vt ptatē pte
 natīs: nec sic ptatē timetatis: vt de miscdia
 desperetis. Apud illū ptas: apud illū mi
 sericordia: hūc hūliat: t hūc exaltat. Hūc
 hūliat ptatē: illū exaltat miscdia. Si enim
 de voleb ostēdere irā t demōstrare poten
 tiā suā: attulit in mīta patiā sua vasa ure q

LXI

pfecta sunt in pditioēz. Audisti ptatē: q
 re miscdiaz: vt notas inq faceret diuinalis
 suas in vasa miscdie. Bertinet g ad eius
 ptatē dānare inq. Et qd illi dicat qd feci
 sti: Tu enī o bō qd es qui rsideas deo: Li
 me g t tremē eius ptatē: b spera eius mis
 ericordia. Diabolo ptas qdā ē: plerūq; tū
 vult nocere t no pōt: qr ptas ista b ptatē
 ē. Nā si tñ possit nocere diabolus quātū
 vult: aliq; iustor remanceret: aut aliquis fi
 deliū esset in fra: Ipse p vasa sua ipellit: qd
 parietē inclinatū: s tñ impellit qdūz acce
 pit ptatē. Ut aut non cadat paries dñs
 suscipiet: qm q dat ptatē tēptator: ipse tē
 ptato p̄bet miscdiaz. Ad mēsurā enī pmut
 tif tēptare diabolus. Ut potabis nos inq
 i lachrymis in mēsura. Noli g timere: nū
 pmissum aliqd facere tēptatorem. Dabes
 enī misericordissimū saluatorē: tātū pmut
 titur ille tēptare: qdūz tibi pdest vt exercea
 ris: vt pberis: vt q te nesciebas: a teipso in
 ueniaris. Nā vbi vel vnde nisi de hac dei
 ptatē t miscdia securi ēē debem?: Hcdm il
 lam aplicam sniam. Fidel deus qui non p
 mittet vos tēptari sup id qd potestis. Er
 go ptas dei est: non est enī ptas nisi a deo.
 Noli dicē: et qre dat tātā ptatē t si de ptā
 te bz eqtate: Qui dat ptatē bz eqtate. Tu
 nūqmurmurare potes: ille eqtate pde si pōt
 Nūqd inqtas apō dei est: Absit. Hoc si
 ge in corde: hoc de cogitatiōe tua no excu
 sit inimicus. Facere pōt aliqd deus vt tu
 nescias qre faciat: inq tñ facere no potest:
 apō quē no ē inqtas. Nā ecce reprehendis
 dei qdī de inqitate. Ago tecū aliqd: atten
 de paululū. Nō reprehēderes inqtaez: nū
 vidēdo iusticiā. Rephēsor inqtaez esse si
 pōt q no cernit iusticiā: cui cōpatā repen
 dat inqtaē. Unū enī scis qr b inustū ē: ni
 si scias qd sit iustū: Quid si enī iustū ē: t b
 qd dicis inustū. Absit inq: inustū est: et
 clamas qdī vidētib ocul: vidēs b inustū
 ēē vtiq ex aliq regla iusticie: cui cōparans
 b qd vides prauū: t cernēs no puenire re
 citudini regule tue: reprehendis tanq arti
 sex discernēs iustū ab inusto. Ergo qro a
 te b iustū ēē vnde vides: Elbi i quā vidēb
 b iustū: quo viso reprehendis iustū: Unū illū
 nescio qd: quo aspgit aia tua ex mīta pt
 bus in caligie p̄stituta: Nescio qd b qd co
 ruscat mēt tue: Unū b iustū: Ita ne bz fōtē
 suū: A te tibi ē qd iustū est: t tu tibi potes
 dare iusticiā: Nemo sibi dat qd no habz.
 Ergo cū sis inustus: esse no potes iustus:

Psalmus

nisi pertendo te ad quandā iusticiā manentē: a qua si recessis iniustus es: ad quā si accedit iustus es. te recedente non deficit: te accedente non crescit. **E**bī est ergo ista iusticia: Quere in terra. **A**bsit. Non enim aurum aut lapides preciosos q̄ris iusticiam q̄rens. Quere in mari: q̄re in nubibus: quere in stellis. Quere in angelī: inuenis in illis: sed et ipi de fonte bibūt. **J**usticia enī angelorū in oībus est: sed ab uno capitur. **R**espice ḡ: trāscēde: vide illuc ubi semel locutus est de⁹: et ibi inuenies fontē iusticie: ubi est fons vite: qm̄ apud te est fōs vite. **S**i enī tu de rore exiguo iudicare vis qđ iustū est: et qđ iniustū est: nunqđ iniquitas apud deū. **A**bsit ad te manat tāq̄ de fōtibus inique despis: **H**ę ergo fontē iusticie deus: noli ibi q̄rere iniquitatē ubi lux si latet te cā: respice ignorantia tuaz. **V**ide q̄ sis: attende h̄ duo: qm̄ ptās dei est: et tibi dñe miscdia. Fortiora te ne q̄sieris: et alio ra te ne scrutatus fueris: sed q̄ precepit tibi dñs illa cogita sp. **Q**uiā ad h̄ q̄ tibi p̄cepit de⁹ ptinēnt ista duo: qm̄ ptās dei est: et tibi dñe miscdia. Noli timere inimicū: tantum facit q̄stū accepit ptātem. eū time q̄ habz summā ptātem: eū time q̄ q̄stū vult tantūz facit: et iniuste nibil facit: et q̄cqd fecerit iustū ē. **N**utabam⁹ iniustū esse nescio qđ: et ex h̄ q̄ fecit deus credē iustū esse. Ergo inquis si q̄s homiez occidat innocentē: iuste facit an iniq̄. Iniq̄ sane. Quare hoc p̄mittit deus. **V**ide prius ne illud debeas: frange esurienti panē tuū: et egensi sine te cto induc in domū tuā. Si videris nuduz vesti eū. **H**ec enī iusticia est: hoc enī tibi p̄cepit dñs. Lauamī mūdi estote: auferte ne q̄tias a cordib⁹ v̄ris: atq̄ a p̄spectu oculorum meoz. **B**iscute bonuz facere: iudicate pupillo et vidue: et venite et disputemus dicit dñs. **D**isputare v̄is aīch facias v̄n dignus sis disputare: q̄re h̄ p̄misit deus: **C**ōsiliū dei tibi dicere o hō nō possū: illud tñ dico q̄ et iniq̄ fecit hō q̄ occidit innocentē: et nō fieret nisi p̄misit de⁹: et q̄uis ille inique fecerit: nō tñ h̄ iniq̄ p̄misit de⁹. Lateat cā in isto nescio quo de quo moueris: cui⁹ innocentia te pmouet. **P**ossem enī tibi cito respōdere: nō occideret nisi nocēs esset: s̄ tu cū innocentē putas: possem tibi hoc cito dicere. Non enī tu scrutareris cor eius: discuteres facta ei⁹: examinares cogitatio-

LXI

nes eius ut possis mihi dicere iniuste occi-
sus ē. **P**ossem ḡ facile r̄ndere: s̄ opponitur
mibi q̄ddā. **I**ustus sine p̄troueria: iustus
sine dubitatiō: iustus q̄ nō habebat p̄tē
occisus a peccatorib⁹: traditus a peccato
dicere q̄ habuit aliquā iniquitatē: q̄ ea que
dicā. **D**e xp̄o tecū ago inq̄s: et ego tecum.
Beo illo p̄ponis q̄stionē: de illo soluo que-
stionē. **I**bi enī p̄siliū dei ponim⁹: qđ nō ui-
si ip̄o reuelante nossem⁹: vt cum tu inuenie-
ris p̄siliū dei q̄ p̄misit innocentē filiū occi-
di ab iniustis: et tale p̄siliū q̄le tibi place-
at: et q̄le tibi si iust⁹ es displicere nō possit:
credas q̄ et in alījs cōsilio id agat deus: s̄
latet te. **E**ia f̄xes opus erat sanguine iusti
ad delēdū chirographū p̄ctōz: opus erat
exemplō patie: exemplō humilitatis: opus
erat signo crucis ad diabolū et ei⁹ anglos
debellādos: opus nobis erat passiōē dñi
nři: nam passione dñi redēptus est orbis.
Octa bona egit passio dñi: Et tñ passio h̄
iusti nō esset: nisi dominū iniq̄ occidissent.
Quid ḡ: Bonū hoc qđ nobis est p̄stitūm
de dñica passiōē imputandū est inq̄s inf-
sectorib⁹ christi. **A**bsit. Illi voluerūt: de⁹
p̄misit: illi nocētes essent etiā si tātumodo
voluissent. **D**eus aut̄ non p̄misisset nisi iu-
stū esset. Voluerūt occidere: pone q̄ nō
potuerūt: iniqui essent: homicide essent q̄s
dubitaret: **D**ñs enī interrogat iustū et in-
piuz: et in cogitationib⁹ impij interrogatio-
nit. **B**iscutit deus qđ quisq̄ voluerit: nō
qđ potuerit. Ergo si voluissent et nō potu-
isset: et nō occidissent iniq̄ illi remanerēt: ni
bi christi passio nō p̄staret. **G**oluit ḡ face-
re impius vt damnaret: p̄missus est vt tibi
p̄staret. **Q**d voluit imputat iniquati impij:
qđ p̄missus ē imputat ptāti dei. **I**lle ḡ ini-
que voluit: de⁹ iuste p̄misit. **I**taq̄ fratres
secutores christi: maligni oēs: impij omēs:
iniq̄ oēs: dannandi oēs: et tñ pater p̄prio
filio nō p̄pcit: s̄ p̄ nobis omib⁹ tradidit il-
lum. **B**ispone si potes: distingue si potes:
reddē deo vota tua que distinxerūt labia
tua. **V**ide qđ tibi fecerit iniquus: quid iu-
stus: ille voluit: iste p̄misit. **I**lle iniuste vo-
netur: p̄missio iusta glorificet. **Q**uid enim
mali accidit christo q̄ mortuus ē christ⁹?
Et illi mali sunt q̄ in mala facere voluerunt:
enī h̄ mali passus est cui fecerūt. **O**ccisa

Psalmus

est caro mortal is interficiens morte: morte
perbens patietie documentum: permittit resur-
rectionis exemplum. Quanta bona facta sunt
iusti: de malo iniusti: Hoc est magnus dei: quod
et bonum quod facis ipse tibi dedit: et de malo
tuo ipse benefacit. Noli ergo mirari: permittit
deus et iudicio permittit: permittit et mensura:
numero: pondere permittit. Apud illum non est
iniquitas: tu tamen ad eum pertine. In ipso spem
pone: ipse sit adiutor tuus: salutare tuum. In
illo sit locus munitionis: turris fortitudinis. Re-
fugium tuum ipse es: et non te sinit temptari supra
quod potes ferre: sed faciet cum temptatione
etiam exitum ut possis sustinere: ut quod te si-
nit pati temptatione potestas eius sit: quod
non sinit ultra in te fieri quod potes ferre: miseri-
cordia eius sit: quam potestas dei est: et tibi domine
misericordia: quod tu reddes vincitorum secun-
dum opera eius.

Explícit Tractat⁹ de p̄s LXI.

Post tractatū: cum mathematic⁹ in po-
pulo monstraret.

Illa ecclesie sitis: etiam istū quē videtis
bibere vult: simul etiam ut noueritis: quod
multi in cōmīxiōe christianoꝝ: ore suo be-
nedicāt: et corde suo maledicāt: iste ex chri-
stiano et fidei penitēs redit: et territus po-
testate domini: conuertit ad misericordiam domini.
Seductus enim ab inimico cu[m] esset fidelis:
diu mathematic⁹ fuit: seduct⁹ seducēs: de-
ceptus decipiēs: illexit: se felicit: multa men-
dacia locutus est cōtra deū: quod dedit homi-
nibus potestatem faciendi quod bonum est:
et non faciendi quod malum est. Iste dice-
bat: quod adulterium non faciebat voluntas p-
pria: sed venus: et homicidium non faciebat
voluntas p- pria: sed Mars: et iustū non facie-
bat deus: sed Iouis: et alia multa sacrilega
non parua. Quidam multis enim putauit christianis
nūmos abstulisse: Quidam multi ab illo emerūt
mēdaciū quib⁹ dicebamus: Filiū hominū
vñquo graues corde: ut quid diligis va-
nitatē et q̄ritis mendaciū: Hodo sicut de
illo credendū est: horruit mendaciū: et mul-
torū hominū interitū: se aliqui a diabolo se-
sit illectū: conuertit ad deū penitens. Puta-
mus fratres: de magno timore cordis acci-
disse. Quid enim dicturi sum⁹: Nam si ex
pagano quereret mathematicus: magnus
quidē esset gaudium: sed tamen posset videri: quod
sic cōuersis: est clericatus querere in ecclesia.
Penitens est: non querit nisi solā misericor-
dia. Comendādus est ergo: et oculis et cordi-
bus vestris eū quē videt: cordib⁹ amate:

LXII.

oculis custodite: videte illū: scitote illū: et
quacūq; ille trāsierit: fratrib⁹ ceteris q̄ nō
hic nō sunt ostēdite illū: et ista diligētia mi-
sericordia ē: ne ille seductor retrahat cor et
oppugnet. Custodite vos: non vos lateat
cōuersatio ei⁹: via eius: ut testimonio vñ
nobis cōfirmet vere illū ad deū esse cōuer-
sum. Nō enim silebat fama de vita eius: qui
sic vobis videndus et miserādus offertur.
Hostis in actib⁹ aploꝝ esse scriptū: quod mul-
ti perierint talū artū homines: et doctrinā
nefariorū sectatores: omnes codices suos
ad aplos attulerunt: et incensi sunt libri tam
multi ut p̄tinaret ad scriptorē: estimationē
eoz faccre: et summā precij p̄scribere. Hoc
utique ppter gloriam dei: ne tales etiam perditū
desperarent ab illo qui nouit querere quod pe-
rierat. Perierat ergo iste: nūc quesit⁹: inuētus
adductus est: portat secū codices incēden-
dos: quos fuerat incendēdus: ut illis in
ignē missis: ipse in refrigeriū trāseat. Sciat
enī tamen fratres olim pulsare ad eccliaz christi
medicinā: sed quod talis est in q̄ exercit⁹ erat:
q̄ supra se esset: et de mendacio atq; fallacia
dilat⁹ ē ne temptaret: et aliqui tamen admissus ē:
ne pīculosi⁹ temptaret. Orate p̄ illo p̄ chri-
stū: prorsus hodiernā precē fundite domi-
no deo nō. Scimus enim et certi sum⁹: quod oratione
vestra delet oēs impietas eius. Domin⁹
vobiscum.

Incepit Tractat⁹ de p̄s LXII.

Propter eos qui forte rudes sē ad
huc ad nomē christi: quia vñdigos
collegit qui p̄ omnibus dedit sāgui-
nē suū: dicendū est paucis: quod et illi libe-
ter audiāt q̄ nouerūt et discāt q̄ si nouerūt.
Psalmi isti quos cātamus ante q̄ dñs no-
ster Jesus christus natus esset ex virgine
Maria: spiritu dei dictāte dicti et cōscripti
sunt. Fuit enī David rex in iudeoꝝ gente: q̄
gens vna colebat deū vñū qui fecit celū et
terrā: mare et omnia que in iōpis sunt: siue que
vidētur: siue q̄ nō vidētur. Cetera autē gen-
tes: aut idola colebāt que manibus suis fe-
cerāt: aut creaturā dei nō ipm creatorē: id
est aut sole: aut lunā: aut stellas: aut mare:
aut montes: aut arbores. Hec enī omnia de-
us fecit: et laudari se vult in illis: nō illa co-
li, p̄ se. Ergo in ipa gēte iudeoꝝ David rex
fuit: de cuius semī nat⁹ est dñs noster Je-
sus christus ex Maria virgine: q̄a de illo
ducebat genus virgo Maria: que peperit
christū: et dicti sunt isti psalmi: et prophetabat
in eis christ⁹ vētūr⁹ post mltos annos: et di-

B